

Kościół drogą zbawienia

Podręcznik z ćwiczeniami do religii
dla klasy VII szkoły podstawowej

Opole 2023

Autorzy katechez

Maria Baron
ks. Artur Juzwa
ks. Michał Krupa
s. Damiana Szmidt
Anna Świtała

Redakcja

ks. dr hab. Jerzy Kostorz, prof. UO

Konsultacja naukowa

ks. dr Łukasz Florczyk

Koordinator zespołu autorskiego

Anna Świtała

Skład

Bartłomiej Kempe

Podręcznik z ćwiczeniami nr WK/5-8/2023/3 do nauczania religii rzymskokatolickiej dla klasy VII szkoły podstawowej zgodny z Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce oraz programem nauczania dla klas V-VIII: „Chrystus naszym Zbawicielem” nr WK/5-8/2021.

Za pozwoleniem Kurii Diecezjalnej w Opolu
Opole, 16.02.2023 r., nr dopuszczenia: 2/2023/S/KNC-K

Cytaty Pisma Świętego

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, Najnowszy Przekład z języków oryginalnych z komentarzem, Edycja Świętego Pawła

Opole, 2023

ISBN 978-83-7342-835-5

Druk i oprawa

Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża
ul. Katedralna 8A, 45-007 Opole
tel. 77 44 17 140, fax 77 44 17 141
e-mail: bok@wydawnictwo.opole.pl
www.krzyz.opole.pl

Drogi Uczniu!

Po dwóch ostatnich latach nauki religii możesz pewnie powiedzieć: teraz już coś o Biblii wiem! Stary i Nowy Testament, który pozwolił Ci wchodzić w bardzo niezwykle życie ludzi, którzy doświadczyli Boga, naświetliły zapewne niejedną sytuację Twojego życia. Oczywiście dotychczasowe lekcje religii nie wyczerpywały całości wielkiej Księgi Życia, jaką jest Pismo Święte. Dlatego osobiście zachęcam Cię do własnej lektury Słowa Bożego!

Historia biblijna skończyła się właściwie wraz ze śmiercią Apostołów. Takie spojrzenie czasem proponuje nam świat: wraz z Biblią wszystko zostało zakończone, zamknięte. Pamiętasz historię spod Cezarei Filipowej, gdzie Piotr usłyszał, że na nim Jezus zbuduje Kościół, którego nie zwycięży potęga piekła (por. Mt 16, 18). Kościół jest zatem zbudowany na fundamencie wiary Apostołów. Ich osobiste doświadczenie jest początkiem, ale nie wyczerpuje bogatej rzeczywistości Kościoła, który stale się rozwija w kolejnych pokoleniach chrześcijan.

Właśnie Kościół będzie tematem podręcznika do klasy VII, jego historia i stały rozwój, czyli kontynuacja wielkiego dzieła Pana Jezusa, którym jest głoszenie królestwa Bożego, wzywanie do naśladowania Jezusa (nawrócenia) i życia Ewangelią na co dzień. Nie będzie to więc kolejna lekcja historii. Chcemy, byś odkrył, że Pan Bóg przychodzi „tu i teraz”. Doświadczyli tego ludzie w różnych momentach historii, także w dziejach Polski.

Jezus zaprasza Cię dzisiaj do działania i towarzyszenia Mu jako Przyjacielowi. Stąd wiele tematów będzie dotyczyć Twoich wyborów. Jezus bowiem chce z Tobą iść przez życie i doprowadzić Cię do swego Królestwa. Od Ciebie jednak oczekuje wiary, otwarcia dla Niego drzwi swego serca.

Życzę Ci motywacji do codziennego odkrywania bliskości Jezusa w Twoim życiu!

Z serca błogosławię

Bp Andrzej Czaja

1.

Kościół
wspólnotą
wierzących

W tym rozdziale dowiesz się:

- Czy koniec może być początkiem?

- Jak rozwijał się Kościół?

- Czy Pan Bóg lubi układać puzzle?

- Kto jest głową Kościoła?

- Jakie siedem znaków prowadzi do zbawienia?

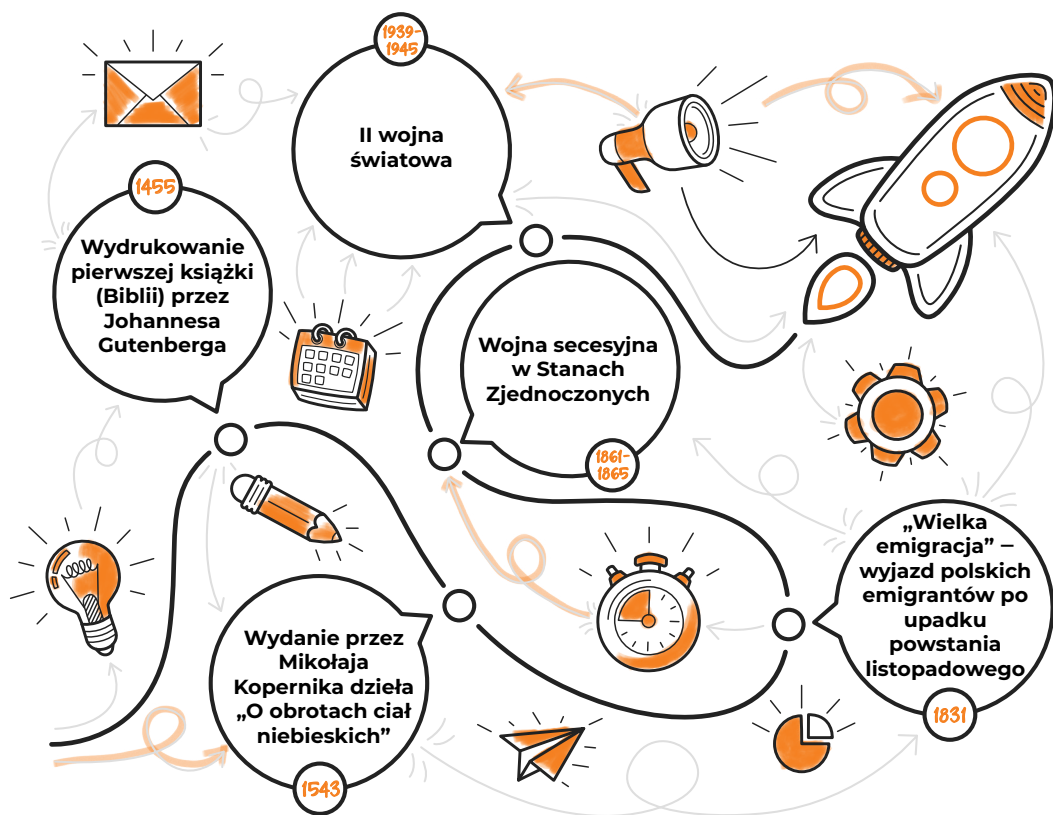
- Co Kościół ma wspólnego z narządami ciała?

- Czy Apostołowie lubili podróże?

1. Koniec początku

Są takie osoby i wydarzenia, które, mimo że przeszły już do historii, wywarły ogromny wpływ na współczesność. Są też takie, które lokalnie miały istotne znaczenie, ale nie były znaczące w skali świata.

Na zielono zamaluj kółka przy wydarzeniach mających wpływ na współczesny świat, a na niebiesko te, które były istotne tylko lokalnie.

Każde z powyższych wydarzeń wpłynęło na historię i na teraźniejszość, tylko jednego kraju, lub całego świata.

Życie i działalność Jezusa Chrystusa należą do tych wydarzeń, które wpłynęły na cały świat. Jezus głosił zbawienie, założył Kościół, wstąpił do nieba, ale ciągle pozostaje z nami w tym Kościele. Narysowana poniżej linia czasu zaczyna się od Jezusa Chrystusa, a kończy na naszych czasach. Obok zostały podane najważniejsze momenty w rozwoju Kościoła.

- Prześladowania chrześcijan (od ok. 50 r. do edyktu mediolańskiego)
- Edykt mediolański (313 r.) – swoboda religii i kultu w cesarstwie
- Sobór nicejski – sformułowanie wyznania „Wierzę w jednego Boga” (325 r.)
- Misja misjonarzy irlandzkich (431 r.)
- Św. Benedykt z Nursji zakłada klasztor Benedyktynów (ok. 529 r.)

- Zesłanie Ducha Świętego (ok. 33 r.)
- Sobór Jerozolimski (49/50 r.)
- Śmierć św. Piotra i św. Pawła (ok. 67 r.)
- Napisanie Ewangelii wg św. Jana i Apokalipsy (80–100 r.)

I

II

III

- Chrzest Polski (966 r.)
- Wielka schizma wschodnia (1054 r.)
- Powstanie uniwersytetów, rozwój teologii (XI–XII w.)
- Św. Franciszek stawia szopkę (1223)
- św. Dominik (zm. 1221 r.)

-
- Sobór Watykański I – dogmat o nieomyślności papieża (1869–1870)
 - Objawienia w Lourdes (1858 r.)
 - Reforma św. Piusa X – liturgiczna (XX w.)
 - Św. Tereska z Lisieux, św. Karol de Foucauld, św. Jan Maria Vianney (XVIII–XX w.)
 - I wojna światowa (1914–1918)
 - Objawienia w Fatimie (1917 r.)
 - Objawienia s. Faustynie (1929–1935)

-
- II wojna światowa (1939–1945)
 - Sobór Watykański II (1962–1965)
 - św. Jan XXIII, św. Paweł VI, bł. Jan Paweł I, św. Jan Paweł II, Benedykt XVI, papież Franciszek

-
-
- Wystąpienie Marcina Lutra (1517 r.)
 - Sobór Trydencki (1545–1563), reforma kalendarza zainicjowana przez papieża Grzegorza XIII (1582 r.)

Challenge Accepted!
Postaraj się
zaferować pomoc
w najbliższym
wydarzeniu
w twojej parafii.

To, co zaczęło się 2000 lat temu, trwa, rozwija się i zmienia. Jest to możliwe dzięki sukcesji apostołskiej i jedności sakramentów.

Napisz, co aktualnie dzieje się w Kościele. Swoją pracę podziel na trzy części. W pierwszej napisz, co dzieje się w Kościele na całym świecie, w drugiej – w Kościele w Polsce, a w trzeciej opisz, co dzieje się w twojej parafii.

W Kościele na świecie

W Kościele w Polsce

W twojej parafii

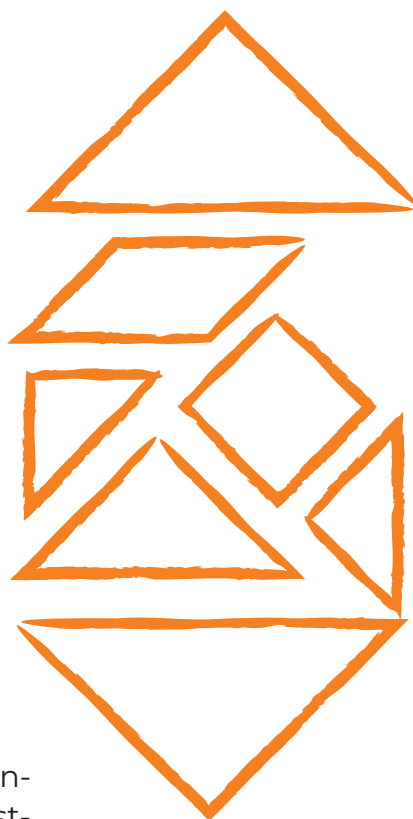
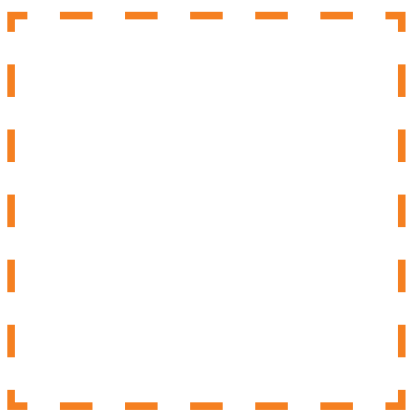
Słowo dla Ciebie

Mt 28, 20

2. Boża układanka

Czy układałeś kiedyś puzzle? Pewnie tak! Zazwyczaj zaczyna się od kilkunastu elementów, a potem chce się więcej. 1000... 2000... I więcej! Potrzeba na to czasu i samozaparcia. Specyficzną formą układanki jest tangram. Odpowiednio ułożone figury geometryczne stworzą całość.

W obwód kwadratu wpisz (narysuj) porozrzucane figury.

Każdy z tych elementów ma swoje konkretne miejsce. Dopiero kiedy wszystkie znajdą się na właściwym miejscu, stworzą całość.

O czym musiałeś pamiętać, wrysowując poszczególnego figury?

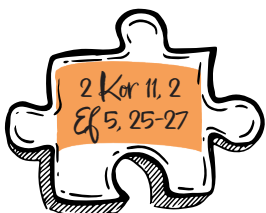

Kościół to rzeczywistość bardzo złożona. Wystarczy powiedzieć, że należą do niego wszyscy ochrzczeni i wyobrazić sobie, jak wielką różnorodność przez to zyskuje. A przede wszystkim najważniejszy jest w nim Chrystus! Pismo Święte pokazuje różne obrazy Kościoła, akcentując konkretne jego cechy.

Kościół (z gr. *Ekklesia* – zgromadzenie, zebranie) jest to wspólnota ludzi ze wszystkich narodów, którzy wyznając tę samą wiarę, przyjmując te same sakramenty pod zwierzchnictwem papieża i biskupów jako następców Apostołów, dążą do zbawienia

Przeczytaj uważnie wskazane teksty biblijne i napisz, jaki obraz ten tekst przedstawia (do czego został porównany Kościół)?

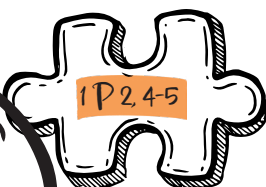
Kościół jest przedstawiony jako _____

Kościół jest przedstawiony jako _____

Kościół jest przedstawiony jako _____

Kościół jest przedstawiony jako _____

Wiesz już, jak Pismo Święte opisuje Kościół. Ale trzeba pamiętać, że sam opis to nie wszystko. Z niego wypływa bardzo konkretne zadanie.

Na podstawie przeczytanych wcześniej fragmentów napisz, jaką cechę Kościoła podkreśla konkretny obraz.

W tym obrazie Jezus przedstawiony jest jako _____, a Kościół jako _____.
Obraz wskazuje, że tak, jak żona jest _____ mężowi, tak Kościół powinien być _____ Chrystusowi i jak mąż _____ się o żonę, tak Chrystus _____ się o swój Kościół.

Ten obraz pokazuje, że krzewem winnym jest _____ a latoroślami _____
Przypomina nam, że nasze życie wyda dobre owoce wówczas, gdy będziemy trwać w _____.

Kościół jako mistyczna budowla jest nieustannie budowany. Wymaga wysiłku. Żywymi kamieniami tej budowli są _____
a fundamentem jest _____.

Dobrym pasterzem w tej przypowieści jest _____, a owczarnia to _____. Jezus troszczy się o swój Kościół jak o _____, a _____.

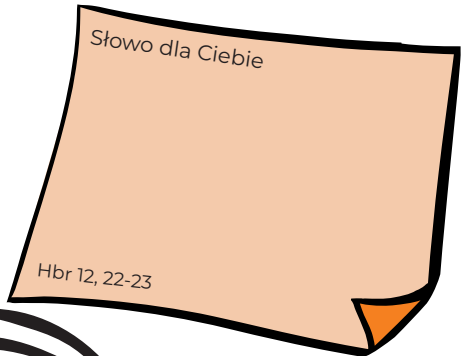
Obrazy Kościoła, które pokazuje Biblia, uzupełniają się i pokazują Jego piękno. Podobnie jest w naszej codzienności. Każdy z nas jest częścią Kościoła, ważną i niepowtarzalną.

Przy zdjęciach napisz, kto tworzy Kościół. Wykorzystaj poniższe określenia.

księża | małżeństwa | diakoni | Dzieci Maryi | ministranci | grający na gitarach | charyzmatycy | modlący się na różańcu | chorzy | zakonnice i zakonnicy | rodziny | dzieci komunijne | młodzież | biskupi | samotni | dziadkowie

3. Cel uświęca...

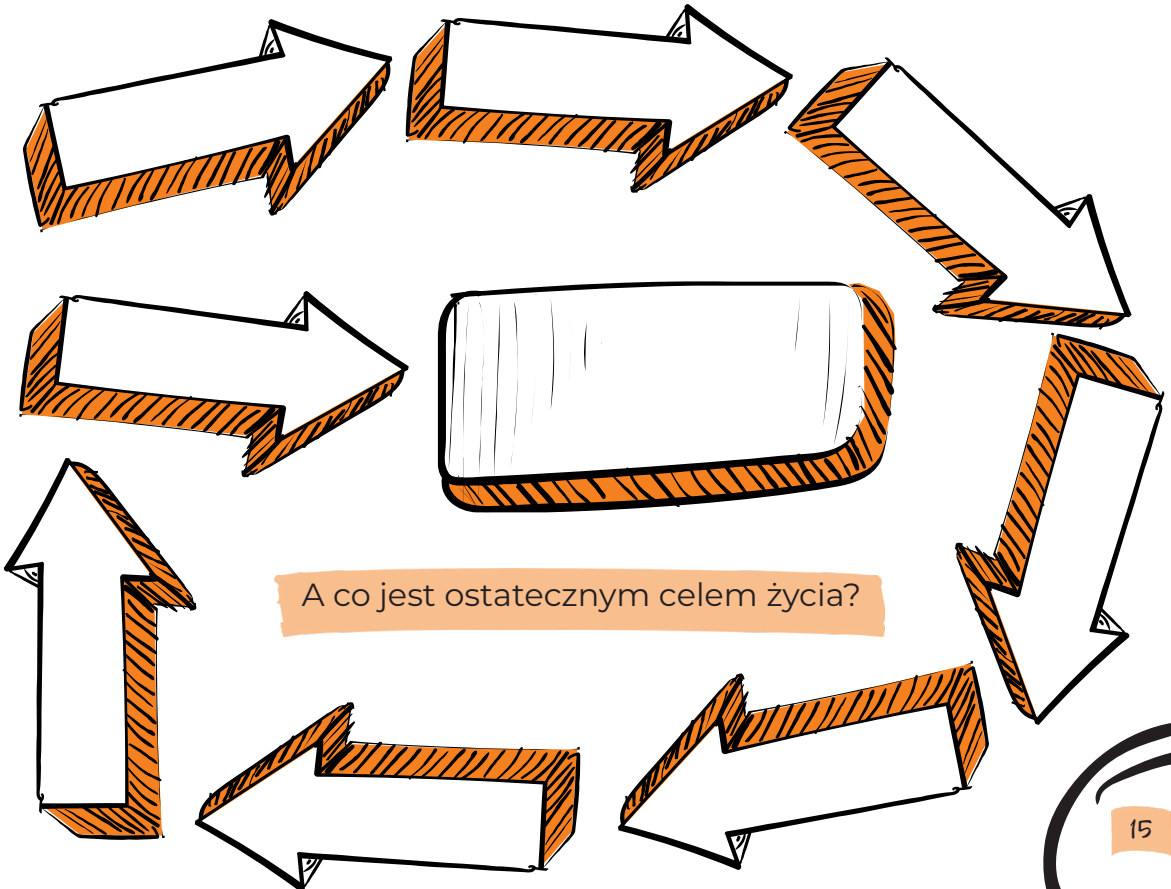
Wielu ludzi stawia sobie konkretny cel i szuka sposobu, aby go zrealizować. Do osiągnięcia celów służą różni „pośrednicy”, którzy mają pomóc, a czasem są wręcz niezbędni, by coś osiągnąć.

Najczęściej jeden cel staje się środkiem do osiągnięcia kolejnych życiowych celów.

Uporządkuj podane niżej cele życiowe tak, aby utworzyć łańcuch celów i środków.

założenie rodziny | uzyskanie dobrego wyniku na maturze
| skończenie szkoły podstawowej z dobrym wynikiem |
spełnienie się jako ojciec/matka/mąż/zona | studia |
dostanie się do dobrej szkoły średniej |
zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności swojej rodzinie |
dobra praca

Kościół jest rzeczywistością, w której Bóg zbawia człowieka przy jego współdziałaniu.

Ostatecznym celem życia każdego człowieka jest zbawienie. Pan Bóg, który chce mieć nas przy sobie, dał pełnię środków, które do zbawienia prowadzą.

Znajdziesz je w Kościele

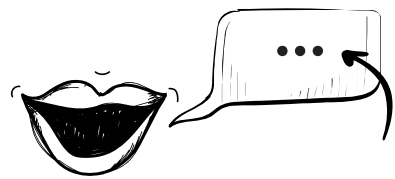
Czym dysponuje Kościół? Dowiedz się, rozwiązując poniższe zadania.

Rozwiąż rebus

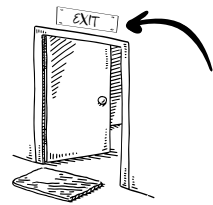

W Kościele jest

ŻYCIE+WE

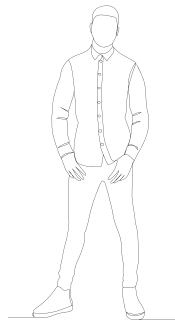

które

W=Ż

jś

W wykreślance ukryto się 7 słów. Znajdź je.

K	G	H	Ś	W	I	Ę	C	E	N	I	A	M
D	B	I	E	R	Z	M	O	W	A	N	I	E
I	G	R	P	P	B	I	R	T	K	M	A	G
O	P	O	K	U	T	A	P	I	C	Y	T	K
B	O	T	B	S	K	U	F	W	U	C	U	G
M	V	C	X	Q	C	H	R	Z	E	S	T	Y
A	S	D	F	G	J	Z	M	Z	N	X	C	V
N	A	M	A	S	Z	C	Z	E	N	I	E	K
A	L	S	K	D	J	F	J	G	H	F	K	S
O	W	E	U	C	H	A	R	Y	S	T	I	A
X	M	A	Ł	Ż	E	Ń	S	T	W	O	U	P

Tymi, które sprawiają w nas życie Boże są

Są to widzialne znaki, które zostały nam dane przez Boga dla naszego uświęcenia i dysponuje nimi Kościół. W nich spotykasz się ze zmartwychwstałym Jezusem. Wierzysz w to?

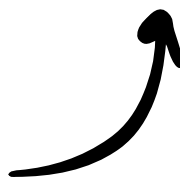
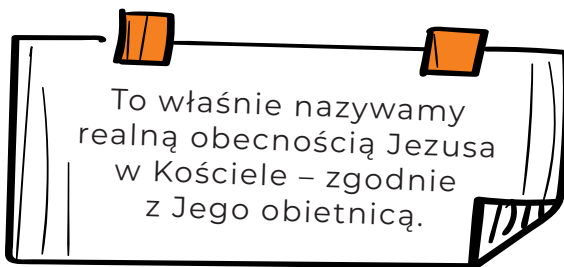
Przeczytaj uważnie poniższy fragment i odpowiedz na pytanie.

**A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni,
aż do końca świata**

(Mt 28, 20b)

Jak rozumiesz te słowa?

Challenge Accepted!
Zastanów się i wypisz
sobie na kartce, jakie
masz cele na najbliższy
rok i jaki masz główny
cel życiowy. Pomódł
się o wytrwałość
w dążeniu do
osiągnięcia tego
celu.

Pełnię środków potrzebnych do zbawienia ma Kościół. On jednak sam w sobie nie jest celem, a jest też środkiem. Każdy człowiek należący do Kościoła ma obowiązek głoszenia Chrystusa, aby Słowo dotarło do wszystkich ludzi. Jest to bardzo trudne zadanie, bo zmieniają się czasy i zmieniają się ludzie. To, co było skuteczne kiedyś, niekoniecznie musi działać teraz, bo ludzie są inni i zmienia się sposób życia.

Przyjrzyj się zdjęciom i napisz, do jakiego człowieka Kościół przychodzi z Ewangelią?

Kościół przychodzi z Dobrą Nowiną do człowieka, który jest

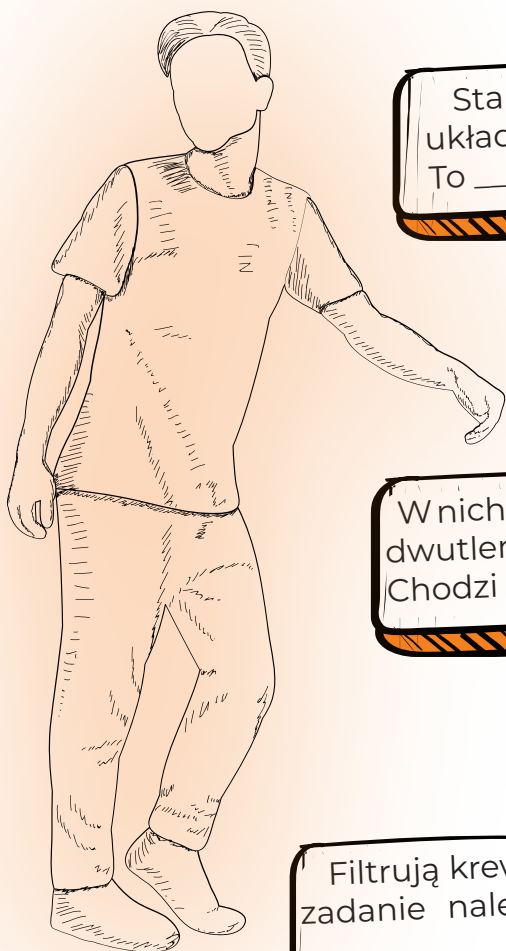
Słowo dla Ciebie

Mk 16, 15

4. Wspólnota wspólnot

Ludzki organizm jest niesamowity. Wiele układów, które działają równolegle; komórki, które się same regenerują i dzielą; organy wewnętrzne, które potrafią przejąć niektóre funkcje innych organów. A wszystko pod zwierzchnictwem superkomputera wykonującego miliony operacji na sekundę – mózgu.

Napisz, o jakich narządach mowa i zaznacz, gdzie mniej więcej ów narząd się znajduje

Stanowi centrum układu nerwowego.
To _____

Jest pompą, która toczy krew w organizmie.
mowa o _____

W nich następuje wymiana dwutlenku węgla na tlen.
Chodzi o _____

Tam odbywa się główny proces trawienia.
Jest to _____

Filtrują krew. To zadanie należy do _____

Wiesz, że jednym z obrazów Kościoła, o którym mówi św. Paweł, jest ciało. Oczywiście chodzi o ciało mistyczne.

Co, wg Katechizmu Kościoła Katolickiego, powinno istnieć między członkami i funkcjami tego ciała?

W jedności tego Ciała istnieje różnorodność członków i funkcji. Wszystkie członki są związane jedne z drugimi, a szczególnie z tymi ludźmi, którzy cierpią, są ubodzy i prześladowani. (KKK 806)

Dieter Bonhoeffer (ur. 4 lutego 1906 r. we Wrocławiu, zm. 9 kwietnia 1945 r. w obozie koncentracyjnym we Flossenbürgu) – wybitny niemiecki duchowny ewangelicki, teolog i działacz antynazistowski.

Natomiast za jednością ciała stoi wielość organów i jego części, które sprawują wiele przeróżnych funkcji. Każda część ciała odpowiada przecież za coś innego, a jednak razem dają coś niesamowitego: życie. Czyż nie podobnie jest w Kościele?

Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

„Chrześcijanin potrzebuje chrześcijanina, który mówi mu słowo Boże; potrzebuje go wciąż, gdy przychodzi niepewność i zwątpienie, bo sam – bez oszukiwania siebie i bez zdrady prawdy – nie może sobie pomóc. Potrzebuje więc brata jako ‘nosiciela’ i głosiciela Bożego słowa zbawienia”. (Dietrich Bonhoeffer, „Życie wspólne”)

Po co chrześcijaninowi drugi chrześcijanin?

Jakie zwątpienia może mieć współczesny chrześcijanin?

Co rozumiesz przez słowa „potrzebuje brata”?

Rolę takiego spoiwa między ludźmi tworzą ruchy i wspólnoty w Kościele. Każdy, według temperamentu, etapu rozwoju wiary, własnego przeżywania relacji z Panem Jezusem, może znaleźć właściwe sobie miejsce we wspólnocie, a razem wspólnota wspólnot to Kościół. Wspólnota to coś więcej niż modlitewne spotkanie, to tworzone siostrzane i braterskie więzy, które prowadzą do Chrystusa.

Odczytaj zapisane wspak nazwy wspólnot. Wpisz je w kratki pomijając odstęp i myślniki. Litery z wyróżnionych kratek czytane kolejno dadzą rozwiązanie. Uzupełnij nim zdanie poniżej.

Neokatechumenat

Ruch Światło-Życie

Róże Różańcowe

Marianki

Komunia i Wznowienie

Wiatra i Światło

Odnowa w Duchu Świętym

Evangelizacja Szkół Nowej

Ministranci

Męczycieli św. Józefa

Rozwiązanie: to wspólnota Boga z człowiekiem oraz chrześcijan pomiędzy sobą.

Tak jak organy w ciele człowieka potrzebują siebie nawzajem, tak i ty potrzebujesz wspólnoty, aby dobrze i pięknie funkcjonować w Kościele. Jednak abyś mógł znaleźć wspólnotę, która będzie dla ciebie odpowiednia, musisz poznać kilka, żeby mieć z czego wybierać.

Challenge Accepted!
Zadbaj o swoje zdrowie! Jeśli coś funkcjonuje słabo w twoim organizmie, trzeba to naprawić!

Znajdź w Internecie podstawowe informacje o poniższych wspólnotach i napisz, jaka jest istota każdej z nich.

5. Podróż

Wszyscy podróżujemy. Niektóre podróże wymagają sporo przygotowania, a niektóre – spontaniczne i krótkie – mogą być prosto z marszu.

Wyobraź sobie, że zostałeś zaproszony do niewielkiego miasta we Francji: Lisieux. Zaplanuj podróż, wskazując konkretnie, jakie środki transportu musisz wykorzystać, aby się tam dostać?

Największą przeszkodą w podróżach po całym świecie są finanse. Gdyby nie to, bez problemu mógłbyś w ciągu 24 godzin znaleźć się na drugim końcu świata.

W czasach Jezusa podróżowano pieszo, na grzbiecie zwierząt albo statkiem. Podróż zajmowała znacznie więcej czasu niż dziś.

Jest to istotne, bo właśnie podróż stanowiła treść ostatniego zadanania, jakie zlecił swoim Apostołom Pan Jezus.

Przeczytaj fragment Pisma Świętego Mt 28, 19 i uzupełnij zdanie.

Pan Jezus polecił
Apostołom, aby
poszli i głosili Jego
naukę i udzielali
chrztu _____
narodom świata.

Na mapie na następnym stronie zaznacz odpowiednimi kolorami miejsca, w których działali Apostołowie. Te, które się powtarzają, zaznacz różnymi kolorami.

Szymon Piotr – Rzym

Andrzej – Gruzja

Jakub Starszy – Jerozolima, Hiszpania

Jan – Efez, Patmos

Filip – Azja Mniejsza, Hierapolis

Bartłomiej – Armenia, Indie

Tomasz – Persja, Indie

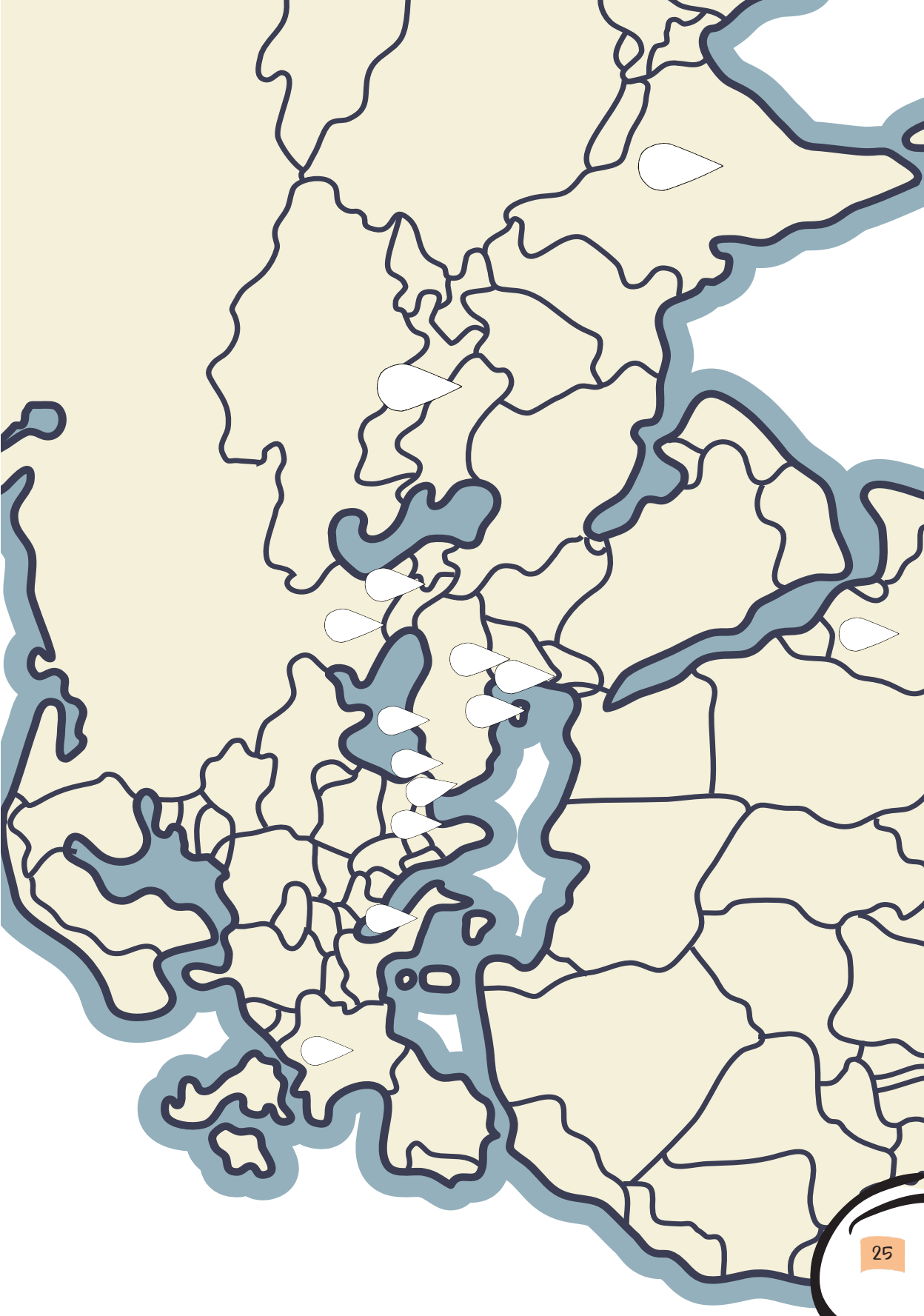
Mateusz – Palestyna, Etiopia

Jakub Młodszy – Jerozolima

Juda Tadeusz – Mezopotamia, Persja

Szymon – Gruzja, Edessa

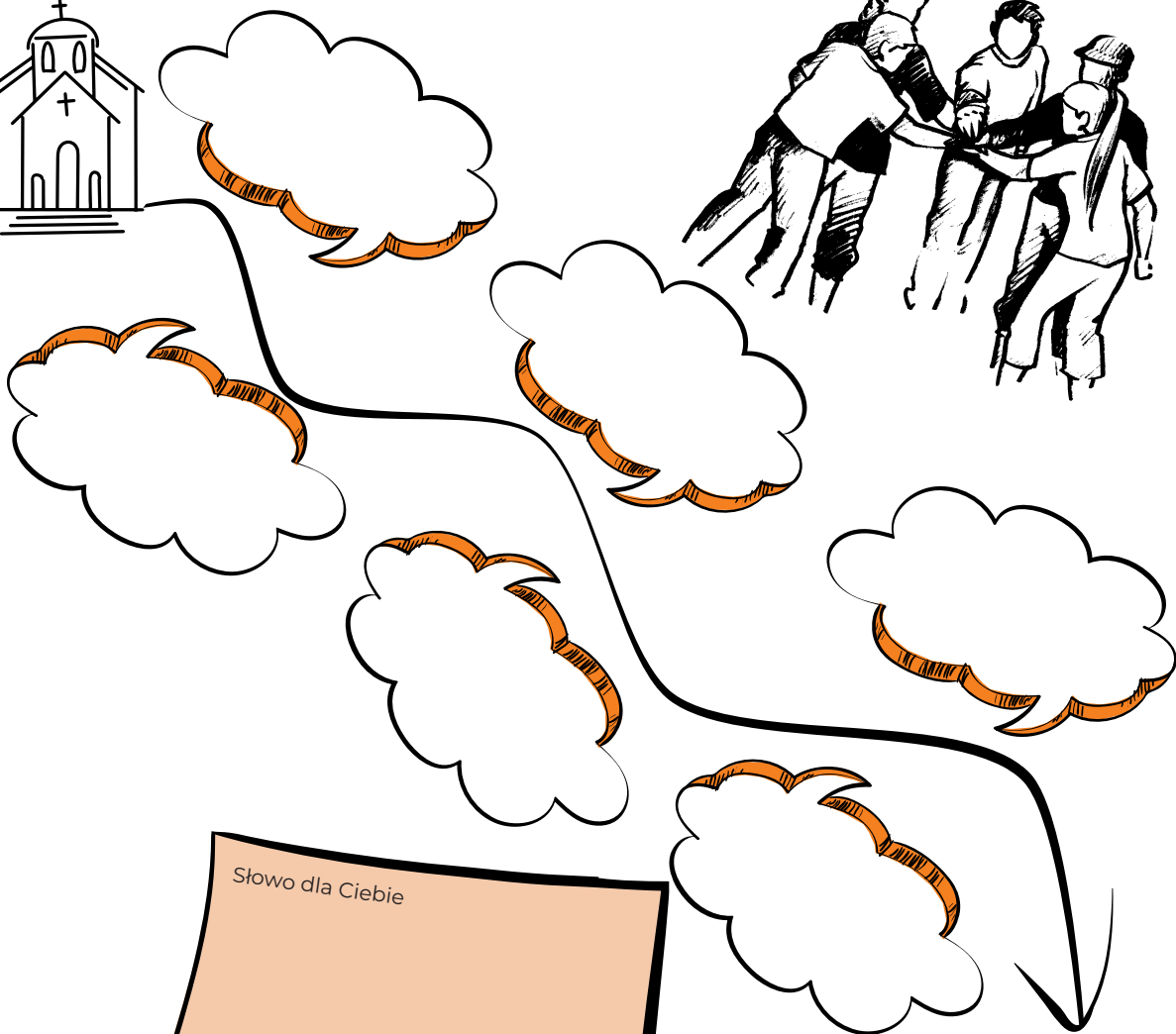
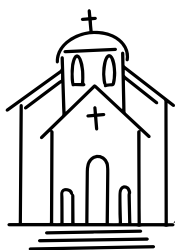
Maciej – Etiopia

Challenge Accepted!
Wybierz jeden z krajów, w których działali Apostołowie i przeczytaj, jak wygląda tam chrześcijaństwo

Apostołowie, aby głosić wiarę w Chrystusa, sami musieli najpierw uwierzyć, rozwinąć w sobie to, o czym świadczyli. Chrzest dał ci zadatek wiary, ale ty, jako wezwany do głoszenia Chrystusa, powinieś stale rozwijać w sobie wiarę.

Uzupełnij linię swojej wiary o to, co ją rozwija.

Słowo dla Ciebie

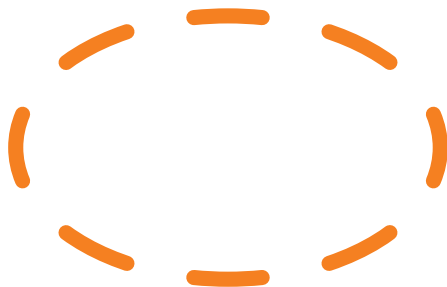
Rz 10, 9

Podsumowanie rozdziału I

Spośród podanych haseł wybierz jedno i w formie mapy myśli zapisz związane z nim najważniejsze informacje omówione w tym rozdziale.

Sukcesja Apostolska | obrazy Kościoła |
wspólnota | sakramenty | podróże apostołskie

Mini-katechizm

Trójca Przenajświętsza

Jest jeden Bóg w trzech osobach: Bóg Ojciec, Syn Boży – Jezus Chrystus i Duch Święty

Modlitwa Pańska

Ojcze nasz, któryś jest w niebie: święć się imię Twoje, przyjdź Królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw od złego. Amen

Modlitwa przed i po nauce

Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze, dodaj nam ochoty i zdolności, aby ta nauka była dla nas pożytkiem doczesnym i wiecznym. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Dzięki Ci Boże za światło tej nauki, pragniemy, abyśmy nią oświeceni, mogli Cię zawsze wielbić i wołać Twoją wypełniać na wieki. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen

Pod Twoją obronę

Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko, naszymi prośbami racz nie gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygód racz nas zawsze wybawiać, Panno chwalebna i błogosławiona. O Pani nasza, Orędowniczko nasza, Pośredniczko nasza, Poczyszczicielko nasza. Z Synem swoim nas pojednaj, Synowi swojemu nas polecaj, swojemu Synowi nas oddawaj. Amen.

Chwała Ojcu

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu, jak była na początku, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen

Pozdrowienie Anielskie

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami, i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej.

Modlitwa do św. Michała Archanioła

Święty Michale Archaniele! Wspomagaj nas w walce, a przeciw niegodziwości i zasadzkom złego ducha bądź naszą obroną. Oby go Bóg pogromić raczył, pokornie o to prosimy, a Ty, Wodzu niebieskich zastępów, szatana i inne duchy złe, które na zgubę dusz ludzkich po tym świecie krążą, mocą Bożą strąć do piekła. Amen

Dekalog – dziesięć przykazań Bożych

Jam jest Pan Bóg twój, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.
2. Nie będziesz wzywał imienia Boga twego nadaremno.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czczij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest

Pięć przykazań kościelnych

1. W niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjmując Komunię świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

Dwa przykazania miłości

1. Będziesz miłował Pana, Boga swego, całym swoim sercem, z całego serca swego, z całej duszy swojej, z całej myśli swojej i ze wszystkich sił swoich.
2. A bliźniego swego jak siebie samego.

Nowe Przykazanie

Miłujcie się wzajemnie, jak ja was umiłowałem.

„Jak Mnie umiłował Ojciec, tak i Ja was umiłowałem. Trwajcie w mojej miłości. Będziecie zaś trwać w mojej miłości, jeśli zachowacie moje przykazania, podobnie jak Ja spełniłem przykazania mego Ojca i trwam w Jego miłości. Powiedziałem wam to, aby wypełniała was moja radość i aby ta radość była doskonała.”

(J 15, 9-11)

Uczynki miłosierdzia

WZGLĘDEM CIAŁA:

1. Głodnych nakarmić
2. Spragnionych napoić
3. Nagich przyodziać
4. Podróżnych w dom przyjąć
5. Więźniów pocieszać
6. Chorych odwiedzać
7. Umarłych pogrzebać

WZGLĘDEM DUSZY:

1. Grzeszących upominać.
2. Nieumiejętnych pouczać.
3. Wątpiącym dobrze radzić.
4. Strapionych pocieszać.
5. Krzywdy cierpliwie znosić.
6. Urazy chętnie darować.
7. Modlić się za żywych i umarłych.

Pięć warunków dobrej spowiedzi świętej

1. Rachunek sumienia.
2. Żal za grzechy.
3. Mocne postanowienie poprawy.
4. Szczera spowiedź.
5. Zadość uczynienie Panu Bogu i bliźniemu

Akt wiary

Wierzę w Ciebie, Boże żywy, W Trójcy jedyny, prawdziwy. Wierzę, coś objawił, Boże. Twe słowo mylić nie może.

Akt nadziei

Ufam Tobie, boś Ty wierny, Wszechmogący i miłosierny. Dasz mi grzechów odpuszczenie, Łaskę i wieczne zbawienie.

Akt miłości

Boże, choć Cię nie pojmuję, jednak nad wszystko miłuję, nad wszystko, co jest stworzone, boś Ty dobro nieskończone.

Koronka do Miłosierdzia Bożego:

do odmawiania na zwykłej częstotce różańca

Na początku:

Ojcze nasz...
Zdrowaś Maryjo...
Wierzę w Boga...

Na dużych paciorkach, 1 raz:

Ojcze Przedwieczny, ofiaruję Ci Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo najmilszego Syna Twojego, a Pana naszego Jezusa Chrystusa, na przebłaganie za grzechy nasze i całego świata.

Na małych paciorkach, 10 razy:

Dla Jego bolesnej męki miej miłosierdzie dla nas i całego świata.

Na zakończenie, 3 razy:

Święty Boże, Święty Mocny, Święty Nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami i nad całym światem.

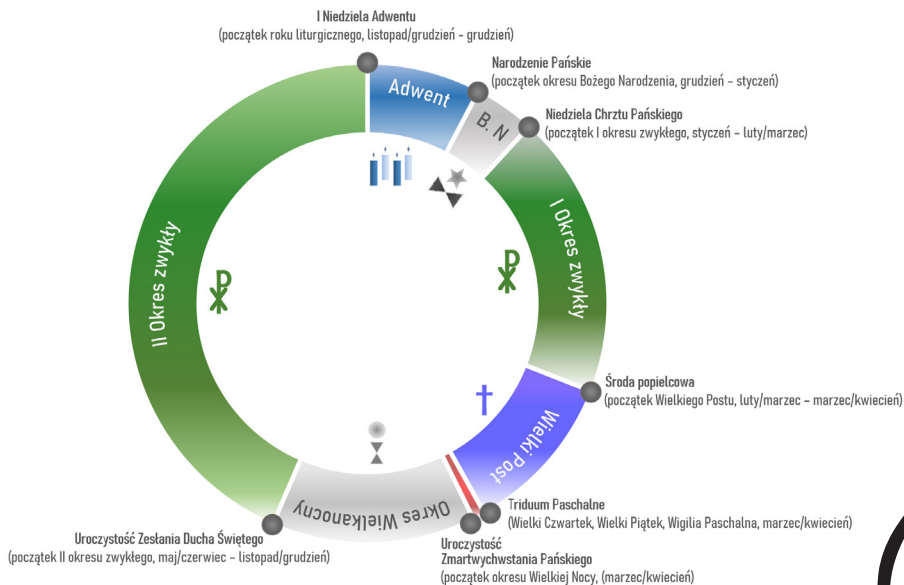
Akt żalu

Ach, żałuje za me złości jedynie dla Twojej miłości. Bądź miłości mnie, grzesznemu, do poprawy dążącemu.

Trzy cnoty Boskie

1. Wiara.
2. Nadzieja.
3. Miłość.

ROK LITURGICZNY

1. Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

2. Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni.

3. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadą ziemię.

4. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.

5. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.

6. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.

7. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi.

8. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

1. Szczęśliwi ubodzy w duchu, ponieważ do nich należy królestwo niebieskie.

2. Szczęśliwi, którzy cierpią udrękę, ponieważ będą pocieszenie.

3. Szczęśliwi łagodni, ponieważ oni posiadą ziemię.

4. Szczęśliwi, którzy są głodni i spragnieni sprawiedliwości, ponieważ oni będą nasyceni.

5. Szczęśliwi miłosierni, ponieważ oni dostąpią miłosierdzia.

6. Szczęśliwi, którzy mają czyste serce, ponieważ oni będą oglądać Boga.

7. Szczęśliwi, którzy zabiegają o pokój, ponieważ oni zostaną nazwani synami Bożymi.

8. Szczęśliwi, którzy są prześladowani za sprawiedliwość, ponieważ do nich należy królestwo niebieskie.

ST – Stary Testament

Rdz Ks. Rodzaju
Wj Ks. Wyjścia
Kpł Ks. Kapłańska
Lb Ks. Liczb
Pwt Ks. Powtórzonego Prawa
Joz Ks. Jozuego
Sdz Ks. Sędziów
Rt Ks. Rut
1 Sm 1 Ks. Samuela
2 Sm 2 Ks. Samuela
1 Krl 1 Ks. Królewska
2 Krl 2 Ks. Królewska
1 Krn 1 Ks. Kronik
2 Krn 2 Ks. Kronik
Ezd Ks. Ezdrasza
Ne Ks. Nehemiasza
Tb Ks. Tobiasza
Jdt Ks. Judyty
Est Ks. Estery
1 Mch 1 Ks. Machabejska
2 Mch 2 Ks. Machabejska
Hi Ks. Hioba
Ps Ks. Psalmów
Prz Ks. Przysłów
Koh Ks. Koheleta
Pnp Pieśń nad Pieśniami
Mdr Ks. Mądrości
Syr Mądrość Syracha
Iz Ks. Izajasza
Jr Ks. Jeremiasza
Lm Lamentacje
Ba Ks. Barucha
Ez Ks. Ezechiela
Dn Ks. Daniela
Oz Ks. Ozeasza
Jl Ks. Joela
Am Ks. Amosa
Ab Ks. Abdiasza
Jon Ks. Jonasza
Mi Ks. Micheasza
Na Ks. Nahuma
Ha Ks. Habakuka
So Ks. Sofoniasza
Ag Ks. Aggeusza
Za Ks. Zachariasza
Ml Ks. Malachiasza

NT – Nowy Testament

Mt Ew. wg św. Mateusza
Mk Ew. wg św. Marka
Łk Ew. wg św. Łukasza
J Ew. wg św. Jana
Dz Dzieje Apostolskie
Rz List do Rzymian
1 Kor 1 List do Koryntian
2 Kor 2 List do Koryntian
Ga List do Galatów
Ef List do Efezjan
Flp List do Filipian
Kol List do Kolosan
1 Tes 1 List do Tesaloniczan
2 Tes 2 List do Tesaloniczan
1 Tm 1 List do Tymoteusza
2 Tm 2 List do Tymoteusza
Tt List do Tytusa
Flm List do Filemona
Hbr List do Hebrajczyków
Jk List św. Jakuba
1 P 1 List św. Piotra
2 P 2 List św. Piotra
1 J 1 List św. Jana
2 J 2 List św. Jana
3 J 3 List św. Jana
Jud List św. Judy
Ap Apokalipsa św. Jana